

I enkelte utdanninger skal UiT vurdere om den enkelte student er skikket for yrket. En student som utgjør en mulig fare for barnehagebarns og elevers eller pasienters, klienters og brukeres liv, fysiske eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet, er ikke skikket for yrket.

Hjemmelen for kravet om skikkethet i yrket er Lov om universiteter og høyskoler, L01.04.2005 nr 15, (uhl.) § 4-10. Forskrift om skikkethet i høyere utdanning, F30.06.2006 nr. 859, (skikkethetsforskriften) gir utfyllende regler.

Styret ved UiT har oppnevner institusjonsansvarlige for skikkethetsvurderinger ved UiT.

Hvilke utdanninger omfattes av reglene om skikkethet?

Følgende utdanninger omfattes av reglene om skikkethet:

Barnehagelærerutdanning, master i lærerutdanning 1-7, 5-10, 8-13, faglærerutdanning i musikk, praktisk-pedagogisk utdanning, utdanninger i spesialpedagogikk, logopedutdanning, audiograf, tolkeutdanningene i tegnspråk, barnevernspedagog, bioingeniør, ergoterapeut, farmasøyt (inkludert reseptar), fysioterapeut, jordmor, lege, psykolog, radiograf, sosionom, sykepleier (inkludert fordypning-/spesialisering som følger sykepleierutdanningen), paramedicutdanning, tannlege, tannpleier, tanntekniker, vernepleier, profesjonsutdanning i teologi, trafikklærerutdanning, optiker, ortopedingeniør, klinisk ernæringsfysiolog.

Kriteriene som skikkethetsvurderinga må knyttes til

I tvilsmeldinga, og i resten av prosessen i en sak om skikkethet, må begrunnelsen for at en student vurderes som ikke-skikket knyttes til et eller flere lovbestemte vurderingskriterier.

Ny paragraf for profesjonsutdanning i teologi

Ny paragraf om skikkethet for profesjonsutdanning i teologi er gjeldene fra 1. juli, 2016. Forskrift kan finnes på <http://www.uit.no/skikkethetsvurdering>

Vurderingskriterier for lærer- og spesialpedagogiske utdanninger:

- a) *studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg og til å lede læringsprosesser for barn og unge i samsvar med mål og retningslinjer for barnehagens og skolen virksomhet.*
- b) *studenten viser manglende vilje eller evne til å ha oversikt over hva som foregår i en barnegruppe eller klasse og ut fra dette skape et miljø som tar hensyn til barn og unges sikkerhet og deres psykiske og fysiske helse.*
- c) *studenten unnlater å ta ansvar som rollemodell for barn og unge i samsvar med mål og retningslinjer for barnehagens og skolens virksomhet.*
- d) *studenten viser manglende vilje eller evne til å kommunisere og samarbeide med barn, unge og voksne.*
- e) *studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.*
- f) *studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i lærerstudiet og kommende yrke.*
- g) *studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel atferd i samsvar med veiledning.*
- h) *studenten viser truende eller krenkende adferd i studiesituasjonen.*

Vurderingskriterier for logoped-, helse- og sosialfagutdanningene og tolkeutd. i tegnspråk:

- a) *studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse og respekt for elever, pasienter, klienter eller brukere.*
- b) *studenten viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med elever, pasienter, klienter, brukere, pårørende og samarbeids-partnere.*
- c) *studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen.*
- d) *studenten misbruker rusmidler eller tilegner seg medikamenter på ulovlig vis.*
- e) *studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.*
- f) *studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i studiet og kommende yrkesrolle.*
- g) *studenten viser uaktsomhet og uansvarlighet som kan medføre risiko for skade av elever, pasienter, klienter eller brukere.*
- h) *studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel atferd i samsvar med veiledning.*

Hvordan foregår vurderinga av studenters skikkethet, og hva er konsekvensen av et vedtak om at man er ikke-skikket?

Løpende skikkethetsvurdering av alle studenter skal foregå gjennom hele studiet og skal inngå i ei helhetsvurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som lærer eller helse- og sosialpersonell.

Tvil om en konkret students skikkethet meldes skriftlig til den institusjonsansvarlige. De som oftest leverer **tvilsmelding** er vitenskapelig ansatte, administrativt personale, praksisinstitusjoner eller medstudenter.

Tvilsmeldinger kan ikke være anonyme. Studenter som er i tvil om en medstudents skikkethet, men ikke selv ønsker å levere tvilsmelding, kan meddele informasjonen om medstudenten til lærere, studieveiledere eller andre ansatte ved UiT, og universitetet får da ansvaret for å sende tvilsmelding hvis de mener at det er grunnlag for det. Den som leverer tvilsmelding er ikke part i saken og har ikke krav på informasjon om hva som gjøres videre i saken.

Tvilsmeldinger som er åpenbart ugrunnet skal ikke behandles av institusjonsansvarlig.

Når den institusjonsansvarlige har mottatt ei begrunnet tvilsmelding om en student, skal det foretas ei **særskilt skikkethetsvurdering** av studenten. Studenten skal da få tilbud om utvidet oppfølging og veiledning med sikte på nødvendig endring og utvikling hos studenten, med mindre det er åpenbart at slik oppfølging ikke er egnet til å hjelpe studenten. Praksisperioder kan utsettes til etter at utvidet veiledning er avsluttet. Hvis veiledningsprosessen ikke medfører den nødvendige endring hos studenten, skal den institusjonsansvarlige fremme saken for skikkethetsnemnda.

Skikkethetsnemnda vurderer og utreder saken, og skriver ei innstilling til universitetets klagenemnd.

Universitetets klagenemnd fatter vedtak om hvorvidt studenten er skikket eller ikke-skikket. Når det vedtas at studenten anses ikke-skikket, kan det også vedtas at studenten skal utestenges helt eller delvis fra den aktuelle utdanninga i inntil 5 år.

Det skal ikke utstedes vitnemål for den aktuelle utdanninga til en student som er funnet ikke-skikket.

Når det er fattet vedtak om at en student ikke er skikket til yrket, og eventuelt er utestengt, plikter universitetet å sende informasjon om dette til Samordna opptak. De registrerer informasjonen i RUST, et sentralt register over utestengte studenter. Informasjonen i RUST er tilgjengelig for universiteter, høyskoler, Samordna opptak og NOKUT når informasjonen er nødvendig for deres virksomhet. Formålet med registreringa er å hindre at en kandidat eller søker som har mistet rettigheter som følge av vedtak i sak om skikkethet, får slike rettigheter ved en annen institusjon. Hvis vedtak blir omgjort etter klage, skal RUST informeres og opplysningene der skal slettes. Opplysningene i RUST skal senest slettes når utestengingsperioden er over.

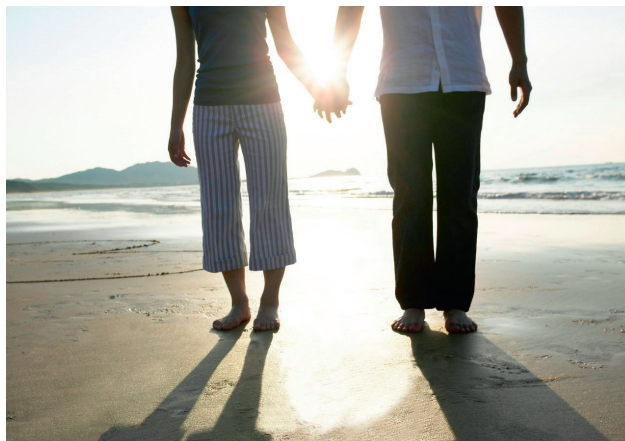
Rettsikkerhet

I forbindelse med at det foretas særskilt skikkethetsvurdering av en student, gjelder særlige saksbehandlingsregler som skal ivareta studentens rettsikkerhet. Forvaltningsloven gjelder fra og med at det kommer tvilmelding inn på en student. Studenten har rett til informasjon og innsyn etter forvaltningslovens regler og kan uttale seg på ethvert trinn i saken. Skikkethetsnemnda og klagenemnda har begge ansvar for at saken er godt nok opplyst i forbindelse med de steg som tas. Det er klagerett over vedtak fra klagenemnda. Studenten har rett til advokatbistand dekket av UiT fra og med at en sak fremmes for skikkethetsnemnda og fram til saken er ferdig behandlet administrativt og eventuelt i retts-systemet.

Informasjon og veiledning til studentene

Ved studiestart skal institusjonen sørge for at alle studentene får informasjon om skikkethetsvurdering og hva den innebærer.

Studentene har også selv ansvar for å søke råd, veiledning eller annen hjelp. Studieleder/ undervisningsleder kan gi råd eller videre henvise en student som har spørsmål.

Mer informasjon finner på følgende lenke på UiT sin hjemmeside:

[Skikkethetsvurdering av studenter](http://www.uit.no/skikkethetsvurdering)

(<http://www.uit.no/skikkethetsvurdering>)

Leder/institusjonsansvarlig Universitet i Tromsø: Jørgen Sundby, jorgen.sundby@uit.no

Nestleder/Kontaktperson på Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning: Betty Steinsvik, betty.steinsvik@uit.no

Juridisk rådgiver for skikkethet: Siv Forså Østerud, siv.fosterud@uit.no

Sist endret 23. august 2016

Skikkethetsvurdering i høyere utdanning

